

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ประสิทธิผลของโปรแกรมสุศึกษาเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการป้องกันโรค
ไข้หวัดนกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอบางแพะ จังหวัดราชบุรี

The Effectiveness of Health Education Program for Promoting the Preventive Behaviors
of Avian Influenza of Health Volunteers in Bang Phae District, Ratchaburi Province

โดย

นางสาวกรรณิการ์ นีราภัย

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สุศึกษา)
พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-1544-2

กรณีการ นีรารักษ์ 2549: ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรม
การป้องกันโรคไข้หวัดนกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สุขศึกษา) สาขาสุขศึกษา ภาควิชาพลศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์เรณูมาศ มาอุ่น, ค.ศ. 142 หน้า
ISBN 974-16-1544-2

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองในสถานการณ์จริง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผล
ของโปรแกรมสุขศึกษา เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนก ของอาสาสมัครสาธารณสุข
อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คืออาสาสมัครสาธารณสุข ตำบลบางแพ
อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จำนวน 80 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่ายและสุ่มเข้ากลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง
และกลุ่มเปรียบเทียบ ได้ตัวอย่างกลุ่มละ 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ โปรแกรมสุขศึกษา
เรื่องโรคไข้หวัดนก และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความรู้เรื่องโรคไข้หวัดนก
แบบสอบถามการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้หวัดนก การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ผลดี
จากการปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อป้องกันโรค การรับรู้อุปสรรค การป้องกันโรค ความคาดหวังใน
ความสามารถของตนเองในการป้องกันโรค และแบบวัดพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนกที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้น และได้ตรวจสอบคุณภาพ อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ แบบแผนการทดลองเป็นแบบสอบถาม ก่อน-หลัง
การได้รับโปรแกรม สุขศึกษาเรื่องโรคไข้หวัดนก และมีกลุ่มเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานในการวิจัยด้วยการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) โปรแกรมสุขศึกษามีประสิทธิภาพสูง จากตัวชี้วัดคือ ภายหลังการให้โปรแกรม
สุขศึกษาเรื่องโรคไข้หวัดนก อาสาสมัครสาธารณสุขที่เป็นกลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องโรคไข้หวัดนก
การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้หวัดนก การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ผลดีจากการ
ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อป้องกันโรค การรับรู้อุปสรรคต่อการป้องกันโรค ความคาดหวังใน
ความสามารถของตนเองในการป้องกันโรค และมีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนกดีกว่าก่อนได้รับ
โปรแกรมสุขศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ภายหลังได้รับโปรแกรมสุขศึกษา
อาสาสมัครสาธารณสุขกลุ่มทดลองมีความรู้เรื่อง โรคไข้หวัดนก การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค
ไข้หวัดนก การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ผลดีจากการปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อป้องกันโรค
การรับรู้อุปสรรคต่อการป้องกันโรค ความคาดหวังในความสามารถของตนเองในการป้องกันโรค
และมีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนกดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Kannika Niraruk 2006: The Effectiveness of Health Education Program for Promoting the Preventive Behaviors of Avian Influenza of Health Volunteers in Bang Phae District, Ratchaburi Province. Master of Science (Health Education), Major Field: Health Education, Department of Physical Education. Thesis Advisor: Associate Professor Ranumas Ma-oon, Ph.D. 142 pages.
ISBN 974-16-1544-2

The purpose of this field-experimental research was to study The Effectiveness of Health Education Program for Promoting the Preventive Behaviors of Avian Influenza of Health Volunteers in Bang Phae District, Ratchaburi Province. The samples of this study selected by simple random sampling were consisted of 80 Health Volunteers, which were divided into 2 groups by random assignment 40 of them were designated for the experimental group and the others 40 of Health Volunteers were in the comparison group. Health Education Program and questionnaires, constructed by the researcher, were used as research instruments, and their quality were tested and accepted. The experimental design was pretest-posttest with static group comparison design. The data analysis were done by statistical method such as frequency, percent, mean, standard deviation and t-test.

The major result indicated that the Health Education Program of Avian Influenza was high effectiveness, pointed out by the indicators which were (1) the experimental group had significantly better knowledge about Avian Influenza, perceived susceptibility of contact this disease, perceived severity of this disease, perceived benefits of prevention of this disease and preventive behaviors of this disease after the experiment than prior to conducting the experiment at the level of .05 (2) the experimental group had significantly better knowledge about Avian Influenza, perceived susceptibility of contact this disease, perceived severity of this disease, perceived benefits of prevention of this disease and preventive behaviors of this disease after the experiment than the comparison group at the level of .05

Student's signature

Thesis Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ โดยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เรณูมาศ มาอ่อน ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สมศักดิ์ ถิ่นขจี กรรมการวิชาเอก รองศาสตราจารย์ ดร.สาโรช โศภีรักษ์ กรรมการวิชาการ
ที่กรุณาเอาใจใส่ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไข อันมีผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์
มีคุณค่าทางวิชาการ

ขอกราบขอบพระคุณ นายแพทย์เฉลิมพงศ์ วิเศษศรีพงษ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางแพ
อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี คุณเสวก นุชจ้าย นักวิชาการสาธารณสุข หัวหน้ากลุ่มโรคติดต่อ
ทั่วไป สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดราชบุรี คุณนิคม กสิวิทย์อำนวย นักวิชาการ
สาธารณสุข กลุ่มระบาดวิทยา สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 จังหวัดราชบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้าน
เทคนิคที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือ ตลอดจนได้ให้แนวทางในการปรับปรุง
แก้ไขข้อบกพร่องในการสร้างโปรแกรมสุ่มศึกษา จนทำให้โปรแกรมสุ่มศึกษา มีความสมบูรณ์
ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คุณเอมอร โพธิ์ประสิทธิ์ คุณอรุณ อบเชย และพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ
พยาบาลตึกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลบางแพทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจ และคอยช่วยเหลือ สนับสนุน
อำนวยความสะดวก ในการเก็บข้อมูล ในระหว่างดำเนินการวิจัย รวมทั้งอาสาสมัครสาธารณสุข
ตำบลบางแพ และตำบลวังเย็นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา และคณาจารย์
ทุกท่าน ผู้มีส่วนเกื้อกูลวางรากฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย

กรรณิการ์ นีราภัย

มีนาคม 2549